

A Kúria végzése

Az ügy száma: Kpk.IV.39.019/2025/3.

A tanács tagjai: Dr. Kalas Tibor a tanács elnöke; Dr. Balogh Zsolt előadó bíró; Dr. Bajnok István bíró

Kérelmező: hivatalból

Alkotmánybírósági határozat száma: 3002/2025. (I. 21.) AB határozat (belső ügyszám: IV/1966-19/2023.)

Az ügy tárgya: a Kúria Pfv.II.20.608/2023/2. számú végzése megsemmisítését követő eljárás meghatározása

Rendelkező rész

A Kúria az Alkotmánybíróság 3002/2025. (I. 21.) AB határozata alapján a Kúria polgári ügyekben eljáró tanácsát új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az ügy alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alapügy felperese devizában nyilvántartott lakáskölcsönszerződést kötött az alperesi jogelőd jelzálogbankkal. Az alperesi jogelőd öt év múltán a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta szerződésszegésre hivatkozással, majd később végrehajtási eljárás is indult a felperessel szemben. A felperes keresettel fordult a bírósághoz, és kérte annak megállapítását, hogy a végrehajtási jog nem áll fenn.

[2] Az első fokon eljáró Kecskeméti Járásbíróság – megismételt eljárásban – hozott 2.P.20.303/2021/40. számú ítéletével a keresetet elutasította, többek között megállapítva, hogy az alperes által készített elszámolás a felperes törlesztéséről jogszerű, a fizetési hátralék a felperes tekintetében fennáll.

[3] A felperes fellebbezése folytán eljáró Kecskeméti Törvényszék az 1.Pf.20.749/2022/18. számú ítéletével az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta.

[4] A jogerős ítélettel szemben a felperes felülvizsgálati kérelmet és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő. A Kúria a Pfv.II.20.608/2023/2. számú végzésével a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet visszautasította. A felperes kérelmében egyrészt a 4/2021. PJE határozatra (továbbiakban: PJE határozat), másrészt egy eseti határozatra hivatkozott. A Kúria úgy ítélte meg, hogy ezek közül a felülvizsgálat engedélyezéséhez szükséges kritériumnak kizárólag az utóbbi felel meg, azonban a kérelem így sem felel meg az engedélyezési feltételeknek.

[5] Ezt követően a felperes (a továbbiakban: indítványozó) jogi képviselője útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria Pfv.II.20.608/2023/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését indítványozta. Álláspontja szerint a támadott döntés sérti az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését. Az indítványozó álláspontja szerint a Kúria a rá vonatkozó eljárásjogi szabályokat contra legem, önkényes értelmezéssel alkalmazta, ezáltal kizárta az indítványozót a jogorvoslati eljárásból. Továbbá érvelése szerint a Kúria végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből eredő tisztességes tárgyaláshoz való jogot, a bírósághoz fordulás jogát és az önkényes mérlegelés tilalmát, sérti a jogorvoslathoz való jogot és a XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogot is.

Az Alkotmánybíróság határozata

[6] Az Alkotmánybíróság a panasz elbírálása során azt vizsgálta, hogy kimutatható-e contra legem jogértelmezés; amennyiben igen, úgy az önkényesnek vagy kirívóan hibásnak tekinthető-e, és fűződik-e hozzá a döntés indoklásában megfelelő magyarázat.

[7] Az Alkotmánybíróság a szabályozást és korábbi saját gyakorlatát áttekintve megállapította, hogy a Kúria támadott végzésének azon része, amely szerint a PJE határozatra hivatkozó felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem nem felel meg a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 409. § (3) bekezdésében, valamint a 410. § (2) bekezdés cd) alpontjában megfogalmazott kritériumnak, contra legem jogértelmezés. Ugyanis nem támasztható alá az az álláspont, hogy a Pp. éppen a jogegységi határozatra való hivatkozás lehetőségét kívánta volna kizárni azon esetek köréből, amelyek a felülvizsgálat engedélyezését megalapozhatják.

[8] Az Alkotmánybíróság szerint a Kúria jogértelmezése – mivel kizárja a jogegységi határozatoktól való eltérés vizsgálatát a felülvizsgálat engedélyezéséből – alkalmas arra, hogy nem csak az adott ügyben, de általánosságban is törvényellenesen szűkítse, részben elzárja a felülvizsgálat lehetőségét, ami nem egyeztethető össze a hatékony és tényleges jogorvoslat követelményeivel. Erre tekintettel megállapította a contra legem jogértelmezés kirívóan hibás, alapjogi relevanciát elérő – az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését sértő –, és az Alaptörvény 28. cikkében foglalt értelmezési szabályával összeférhetetlen jellegét.

[9] Az Alkotmánybíróság továbbá azt is megállapította, hogy a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII.12.) PK véleménynek való formális meg nem felelés rögzítésén túlmenően a Kúria nem értékelte a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben a PJE határozattal kapcsolatban előadottakat, s nem

indokolta azt, hogy milyen okokból jutott el a felülvizsgálat megengedhetőségét kizáró döntéshez.

[10] Mindezek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Kúria Pfv.II.20.608/2023/2. számú végzésében megjelenő – a felülvizsgálat kivételes engedélyezésének okait contra legem szűkítő – jogértelmezés annak kirívóan hibás, a jogorvoslathoz való jogot korlátozó volta, továbbá az elégtelen indokolás miatt alaptörvény-ellenessé (contra constitutionem) vált; sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit, ezért a Kúria végzését megsemmisítette.

A döntés indokolása

[11] A Pp. 427. § (1) bekezdés b) pontja szerint, ha az Alkotmánybíróság megállapítja a bírói döntés alaptörvény-ellenességét és a bírósági határozatot megsemmisíti, az alkotmányjogi panasz orvoslásának eljárási eszközét – az Alkotmánybíróság határozata alapján és a vonatkozó eljárási szabályok megfelelő alkalmazásával – a Kúria állapítja meg.

[12] A Pp. 427. § (2) bekezdés c) pontja szerint a Kúria az alkotmányjogi panasz orvoslása érdekében – ha az Alkotmánybíróság a bíróság határozatát megsemmisítette – az Alkotmánybíróság határozatából következően az első vagy a másodfokon eljáró bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja, vagy a felülvizsgálati kérelem tárgyában új határozat hozatalát rendeli el. A Pp. 428. § (2) bekezdése szerint ebben az esetben az eljárás hivatalból indul, s a Pp. 428. § (1) bekezdése alapján a Kúria soron kívül jár el.

[13] Jelen ügyben az Alkotmánybíróság a Kúria végzését megsemmisítette, így a felperes kérelme elbírálatlan maradt. A fentiekre tekintettel a Kúria elrendelte, hogy a felperes kérelmében a Kúria polgári ügyekben eljáró tanácsa hozzon új határozatot. Az új eljárásra a Kúria a következő iránymutatást adja: az Alkotmánybíróság a 3002/2025. (I. 21.) AB határozatában kiemelte, hogy a jelen határozatában nem arról döntött, hogy az egyedi ügyben az indítványozó felülvizsgálati kérelme és az ahhoz csatlakozó felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelme a Pp. 409. § (3) bekezdésében és 410. § (2) bekezdés cd) alpontjaiban foglaltaknak megfelel-e, és így érdemi vizsgálatra alkalmas-e vagy sem. Az e kérdésben való döntés az eljárási törvény szerint a Kúria hatáskörébe tartozik. Az Alkotmánybíróság kifejezetten és általános jelleggel azt a PK véleményben megjelenő, és a Kúria által is átvett jogértelmezést minősítette alaptörvény-ellenessé, amely szerint a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben a jogegységi határozattól jogkérdésben való eltérésre hivatkozás ne tenne eleget a Pp. „Kúria közzétett határozatától” való eltérés kritériumának (Indokolás [50]). Erre tekintettel az új eljárásban a Kúria eljáró tanácsának a felperes felülvizsgálati engedélyezés iránti kérelmét újból el kell bírálni, amelynek során a jogegységi határozattól való eltérést a Kúria közzétett határozatától való eltérésként kell figyelembe venni.

Záró rész

[14] A döntés elleni jogorvoslatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. március 13.

Dr. Kalas Tibor s.k. a tanács elnöke

Dr. Balogh Zsolt s.k. előadó bíró

Dr. Bajnok István s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő